

Raguenoviny

Zpravodaj č. 3

Neděle 9. 6. 2024

Divadelní
FESTIVAL

BEZ
ZBYTEČNEJCH
ŘEČÍ

Český FEMAD

Na začátku divadla nebylo režisérů, až jeden herec slezl z jeviště, aby se podíval, jak to vypadá... a už tam zůstal.

Takovým krásným historickým okénkem se pokračovalo *Bez zbytečných řečí* druhý festivalový den. Na jevišti *divadla Dialog*, v kuloárech i v následných Besedách v kruhu, ze kterých bych zde rád vypíchl myšlenky, které u různých inscenací zazněly a u kterých věřím, že by mohly vést k zamyšlení i ostatní divadelníky. Proto si zde dovoluji uvést pár citací:

Ladislav Vrchovský: „Problém je, když se herci na jevišti smějí víc, než diváci v hledišti.“

Jakub Zindulka: „Mizanscéna je velice důležitá. Dává divákovi podvědomé impulzy a odkrývá vztahy, které nejsou čitelné rozumem, ale přesto jim každý rozumí.“

Petr Svoboda: „Herec na základě svých poznatků o postavě a jejích motivů, by měl přemýšlet i nad kostýmem, který by byl postavě vlastní.“

Jakub Zindulka: „Spád komedie neurčuje rychlost mluvení, ale rychlost myšlení postav.“

Ladislav Vrchovský: „Požadavky na porozumění textu pro mě dnes odpadají, mám nároky na to, jak na mě tvar jako celek působí.“

Jaromír Hruška: „Pokud zvolíte minimalistické prostředky, musíte naprosto přesně vědět, co a proč děláte. Rychlost a styl provedení vypovídají o charakteru postavy“

Ladislav Langr: „Prvních pět minut inscenace buď diváka vtáhne, nebo odradí.“

Pavel Hurych: „Světlo buď předznamenává, nebo je akcentující. Je nutné princip v inscenaci dodržet.“

Ač během debat zazní spousta krásných a poučných myšlenek, někdy bývají formulovány obecně a soubory by raději slyšely konkrétní konstruktivní příklady. To je prosba z kuloárů a apel na naše vážené diskutující.

(pek&bek)

divadelní soubor
RAGUENEAU

MINISTERSTVO
KULTURY

PLZEŇSKÝ KRAJ

Město Plzeň

Francis Veber: Blbec k večeři (Divadelní spolek Pípa platí)

RECENZE

Roberta Kotála Kunesche

Na scénu divadla Dialog, která aktuálně představuje salon velmi úspěšného knižního nakladatele Pierra Brochanta, se dobelhává Jaroslav Pulec, který se zhostil právě role tohoto zbohatlého majitele domácnosti, v níž strávíme celý děj představení. Začíná herecký koncert jednoho ze dvou hlavních představitelů, bohužel ale nemá dlouhého trvání. První minuty představení je nám servírována pantomimická série zdařilých gagů, které publikum s hlasitým smíchem kvituje. Na scénu postupně přicházejí další figury velice známé konverzační frašky, kterou v roce 1993 napsal francouzský dramatik, scenárista a režisér Francois Veber jako *Le Dîner de Cons*, a představení pomalu, ale jistě ztrácí tempo a herci diváckou přízeň.

Ve hře *Blbec k večeři*, jak se dílo do češtiny překládá, po celou dobu proti sobě stojí dva zcela opačné charaktery. Jedním je již zmíněný Pierre Brochant, který se každou středu baví se svými přáteli u večeře poněkud zvláštním způsobem. Každý si má s sebou přivést jednoho „blbce“, a spolu se pak baví na jejich účet. A tak se tedy Pierre setkává s Francoisem Pignonem, mužem z lidu, který ze sirek staví makety architektonických skvostů. Francois se díky své roztomilé hlouposti a nekonečné dobrosrdečnosti dostává do trapasů a nešikovností, jimiž se Pierrovi snaží v narůstajících trablech pomoci.

V dalším průběhu děje sledované inscenace divadelního spolku Pípa platí nastanou ještě velice zdařilé chvíle, kdy interakce mezi dvěma hlavními postavami (Francoise Pignona hraje Lukáš Hůla) nepostrádají komiku, jsou velmi dobře zahrány a správným tempem vypointovány. A ač jsou výkony hlavních představitelů opravdu velmi zdařilé, je oněch chvil k naší divácké lítosti velmi málo.

Režiséry inscenace jsou Lenka Šebestová (také představitelka Christine) a Jan Šebesta (také představitel Iana LeBlanca). Na svých postech jsou úplnými nováčky, a celkem pochopitelně se dopouštějí profesních nedostatků, které pramení z nezkušenosti a z neznalosti některých základních pravidel budování inscenace. Největší chybou divadelního uskupení z Dobříše, respektive obou režisérů, je absence dramaturga. Soubor hraje inscenaci bez jediného škrtnutí v textu, a představení tím nabývá na délce a nezáživnosti, což se projevuje zvláště ve druhé polovině. Přes veškeré problémy, které představení, uvedeném v rámci Českého FEMADu mělo (nevyrovnané herecké výkony, nedůslednosti ve fyzickém jednání a v dalších divadelních disciplínách), může inscenace kvalitativně růst, pokud se herci více pověnují textu a tvůrčí tým

zpracuje alespoň některé z množství rad, které v Plzni při Besedě v kruhu soubor při zpětné vazbě získal.

A pokud bude *Pípa platí* s nabytými zkušenostmi, se svým nadšením pro věc a s hereckým potenciálem pracovat v dalších letech na nových inscenacích, jistě o souboru ještě uslyšíme.

Robert Kotál Kunesch

Beseda v kruhu

Černý muž (L. Vrchovský): Kdo vybírá text, měl by znát své herecké kolegy. Komédie by neměla příliš moralizovat. Největší problém nastává, když se herci smějí víc než diváci. S tím souvisí rozmazávání a překrývání vtipů. Doporučuji zapracovat na artikulaci. Při A se ústa otvírají na šířku tří prstů, při E na dva, a při I alespoň na jeden.

Bílý muž (R. Kunesch): Když mám něco chválit, tak dva hlavní představitelé. Nemůžu jít do záporu, tak to ze souboru bude vše. Úvodní práce s rekvizitou, třeba úvodní sklenička, vytvořila napětí a vtáhla diváky do hry. Na představení cením možnost ukázat začínajícím souborům, jak těžké je držet nastavenou laťku. V tom vidím rozdíl mezi profíky a ochotníky.

Paní režisérka má moc ráda autora. Ač text zabíhá až do frašky, přesto má jistou hloubku a myšlenku. Co do žánru je to konverzační komedie. Zásadní úpravy soubor nedělal, ale někdy si text upravil do pusy a přidal pár svých myšlenek.

Z pléna zazněl dotaz na lokální vtipy. Podle Roberta to nefunguje kvůli textové nejistotě, a hereckým kolegům to podráždí nohy. Ladislav Vrchovský doporučuje využít dramaturga a vyškrtat morality. „Petra mně už asi vynadá...“ následoval telefonát Roberta Petře R. Kohutové do letadla: Fixace aranžů a textu je základ, a je velmi složitá. Vizitka (prvních 5 minut

představení) buď diváka vtáhne, anebo odradí. Zde se začátek povedl, ale další potenciál zůstal nevyužit. Začátek diváka usadil do koženého křesla, uvařil kávu... a nechal jej čekat. P. Svoboda chválí navozenou francouzskou atmosféru pomocí hudby, kvůli chybějícímu režisérovi, který by inscenaci hlídal zvenku, vidí problém v určitých aranžích. L. Vrchovský zdůrazňuje, že režisér musí jasně s herci definovat veškeré motivace, charakterové vlastnosti a odkud kam postava v příběhu směřuje. Dobrý text herce vede sám a situace a aranže z něj přímo vystupují. Herci musejí dodržovat přesné odchody a příchody.

J. Zindulka shrnuje, že základní aranžmá je, když někdo jde odněkud někam, to je posunování vlaků... ale mizanscéna je o záměrech, o jednání, tak, abych vyjádřil charakter postavy a vztah k těm dalším. Důležité je držet postavu i v zákulisí.

Pochvala dvou hlavních představitelů od P. Svobody. Chválí práci s rekvizitou. U Pignona je vidět nádherná práce ve druhém plánu – práce s taškou, „ždímání“ kalhot. U menších souborů musí herec v rámci herecké práce přemýšlet i nad kostýmem, např. u dam dbát na použití silonek kvůli svícení. Věty napsané na odhození stranou se musejí správně prodat. Po herci se nechce, aby předvedl, jak dobře umí hrát, ale jak dokáže pravdivě představit postavu. Oproti ztvárnění opilosti v prvním představení festivalu jsme ve vašem viděli nevyvážený výkon, kdy herečka přežene začátek, a pak úplně vystřízliví...a že pak netrefí průchod šálou, to už výsledek nezachrání.

Problém druhé půlky je, že herci nastalé situace nestíhají „umyslet“. Je třeba se zaměřit na proces, nikoli na výsledek, který ukazujete divákovi. Je také třeba před vlastní hrou vyzkoušet akustiku nového místa, aby některé hlasové projevy diváky spíše nerušily a nevytrhávaly z napojení na inscenaci.

J. Zindulka lakonicky poznamenal, že soubor si jako svou prvotinu zvolil téměř nejobtížnější žánr.

Do závěrečného vyhodnocení hereckých výkonů byli nominováni Lenka Šebestová a Lukáš Hůla.

(pek&bek)

Rozhovor

Rozhovor se souborem DS Pípa platí, Dobříš; Lenka Šebestová (Brochantová), Jarda Pulec (Brochant), Jan Šebesta (Ian LeBlanc) a Petr Chmelík (Cheval).

Jak vypadá vaše domácí scéna, na které hrajete?

JP: Jsme sice dobříšský soubor, ale zkoušíme v Hutí, což je vesnice kousek za Dobříš. K dispozici máme dobříšský kulturák, větší než Dialog. Technické zázemí moc nemáme. Jedině zvukaře. Jezdíme po malých vesnicích, sokolovných, Dialog je pro nás docela malý.

LŠ: Bála jsem se, aby se nám sem vešel ten gauč.

JP: A naše břicha, jak tam chodíme... Trochu jsme přibrali.

Co bylo při této repríze jinak?

JP: Měli jsme záskok - Petr Chmelík zaskočil v roli Luciena Chevala. Chvíli jsme ani nevěděli, jestli budeme moct představení odehrát, ale díky němu to klaplo.

Kolikátá to byla vaše repríza?

JP: Asi čtrnáctá. Hrajeme to skoro rok. Pokaždé je to jiné, podle toho, jak diváci reagují, jak jsou akční v reakcích.

LŠ: Máme za sebou reprízy, kdy se publikum smálo všemu. Na místech, kde to čekáme, i na nových. Tady se sice také smáli, ale tak nějak vnitřně. Když to srovnám s reprízami ve Vršovickém divadle nebo na Dobříši, kde lidi úplně řvali smíchy a smáli se i v nevtipných scénách, byly standing ovations... Tady je to úplně jiné. Tady jsou všichni strašně potichu. Jsou to takové extrémy. V Praze se klepala okna, a tady byl slyšet špendlík. Je to zajímavé sledovat.

JP: Nedávali to tak znát. Někteří kolegové z toho byli trochu rozhození. Pro nás herce je to složité, pro-tože pak nevíme, jestli se to líbí. Nevíme, jestli přidat, nebo ubrat. Člověk nechce přehrávat, protože to je pak zase na úkor divadla. Je tedy trošičku pro nás psychicky složitější držet si furt tu lajnu, kde víme, že to hrajeme s nejlepším svědomím a vědomím, že to prostě je dobrý.

LŠ: Je to pořád škola, zkušenost.

Co máte rádi k večeri?

LŠ, JP, JŠ: Indickou kuchyni.

PCH: To těžko říct, co zůstane doma.

Koho nejčastěji zvete na večeri?

JP: Já jsem dvakrát rozvedený, tak já sousedky tak různě.

Jakou máte asociaci k Plzni?

LŠ: Osvobození Američany.

JP: Mám tady příbuzné, vyrůstal jsem tu, takže pro mě je Plzeň hlavně o podzemí. Jako malé děti jsme lítali po plzeňském podzemí.

JŠ: Pivo. A několikrát jsme tu hráli s kapelou, takže máme moc rádi plzeňský lidi. Vždycky to byla velká party. Mám tady kamarády a metal.

PCH: Já tady mám kamarády, tak kamarády a Metal Fest.

Co máte rádi bez zbytečných řečí?

LŠ: Když je něco potřeba udělat.

JP: Já nemůžu. Není ještě po desáté hodině.

(wen)

str. 3

Roman Miler: Rychlorande aneb To nevymyslíš! (exLudvíci)

RECENZE

Roberta Kotála Kunesche

Divadelní soubor exLudvíci nám na Českém FEMADu zahrál představení, jehož inscenace vznikla jako zrcadlo sociologického seznamovacího fenoménu.

Na scéně spolu švitoří páreček sympatických človíčků. Ona - pracovnice magistrátu, a on - učitel. Právě se spolu seznamují na akci *Rychlorande*. V hlavní dějové lince, která se k nám několikrát v průběhu představení vrací, se ti dva postupně sbližují. Jedna z komunikačních složek tohoto sbližování se týká jejich vzájemných zkušeností se seznamováním se na Rychlorandění. Zdařilé herecké výkony obou hlavních představitelů Evy Vyskočilové a Ondřeje Dočkala shazuje poměrně okaté čtení textu hry mužskou částí páru.

Druhou (jakousi dokumentárně vypravěčskou) linkou inscenace je postupné představování nejprve ženských,

a posléze i mužských účastníků seznamky formou časovým intervalem striktně ohraničených rozhovorů (jak stojí v pravidlech rychlorandění).

Jde vesměs o velmi bizarní postavičky se specifickými úchylkami. Z nich nejlépe napsaná a ztvárněná se mně jevila role „vojandy“.

Autorem scénáře, režisérem i technikem inscenace je Roman Miler. Do hry promítl zkušenosti své i svých přátel s experimentováním se speed datingem. Nepřekvapivě se dopustil celkem tradičního tvůrčího nešvaru, kterým je absence dramaturga. Úroveň (ať z hlediska vykreslení postav, humoru či jiných složek) je tím pádem velmi rozkolísaná.

I tak je nutné ocenit snahu autora o vlastní tvorbu, o její následné zpracování pro soubor a uvedení na divadelní prkna. Přeji mu tímto mnoho zdaru v jeho dalších pokusech a souboru exLudvíci neutuchající lásku k divadlu.

Robert Kotál Kunesch

Beseda v kruhu

Třetí festivalovou Besedou v kruhu byla debata o inscenaci *Rychlorande aneb to nevymyslíš* domácího souboru exLudvíci.

Jako **bílý muž** byl nominován patron představení Robert Kunesch. Ocenil autorský text, protože vnímá, že sám není autorské tvorby příliš schopen. Slitostí vnímá, že ač je na přehlídkách voláno po autorské tvorbě, často se neseťká s pochopením, a naopak bývá podrobena tvrdé kritice. Téma inscenace a svět v něm odhalených byl pro něj velkou neznámou.

Černým mužem byl tentokrát kvůli černému oblečení (a opožděnému příchodu) určen David Skrbek. Jako problematickou věc představení vnímal rozestavění herců na scéně, čitelnou lineárnost příběhu a jistou státnost celé inscenace, kterou by mohly oživit alespoň malé změny ve druhém plánu.

Po ukončení černobílé debaty se Ladislav Langr obligátně zeptal přítomného autora a režiséra v jedné osobě na průběh vzniku inscenace, a také na to, jak by hru žánrově zařadil.

Autor Roman Miler se svěřil, že osobně získaný materiál na inscenaci bral jako sociální sondu, a že postavy, které se ve hře objevily, nejsou karikovány, ale mají skutečné reálné předobrazy. Hru mazaně označuje jako žánrový konglomerát.

Ladislav Vrchovský autora hodnotí jako velmi dobrého pozorovatele, který dokáže věrně zachytit charakter. Avšak u inscenace chybí stavba dramatu, což ji ubírá na napětí. Zvolení dvou hlavních postav vidí kladně, jen je potřeba dodržovat nahozenou linku. Ocenil by přímější tah na branku.

Robert Kunesch doporučuje autorovi příště přizvat ke spolupráci dramaturga. Ideálně někoho blízkého, ke komu by autor měl důvěru.

Z pléna se často ozývaly výhrady k uspořádání herců na scéně, kdy statické rozmístění v řadách za sebou, byť do písmena V a s elevací, dostala pro většinu diváků herce do zákrytu. U mužů tento problém částečně kompenzovalo jejich střídání u hlavní ženské postavy, bohužel některé ženy si diváci mohli prohlédnout až při děkovačce.

L.Vrchovský doporučuje pracovat více s mizanscénou.

Podle názoru Petra Svobody herecky lépe vychází hlavní herečka, a to díky průběžnému jednání. Naopak upozorňuje na očividné čtení textu některých herců na scéně, které je odpoutává od napojení na herecké kolegy a bohužel je rušivým prvkem i pro diváky. Rozdíly mezi charaktery právničky a „vojandy“ jsou málo zřetelné, doporučuje postavu právničky zjemnit, udělat ji více empatickou. Mužská postava automechanika je podle něj velmi dobře napsaná, má oblouk, jen je potřeba jej herecky udržet až do konce.

Pavel Hurych vnímá u inscenace jako největší nedostatek svícení. Pokud lidé mají být na scéně vidět, musejí být nasvíceni; pokud mají na scéně „nebýt“, musejí skutečně zmizet ve tmě. Dále vnímal použití projekce, kdy se obraz nezáměrně promítal i hercům na obličeje a vrhal stíny. Uvažuje, zda projekce inscenaci vůbec něco přináší. V plénu však zazněl i návrh na hereckou akci u postavy „podnikatel, že by mohla jen pustit video a odejít telefonovat.“

Na závěr besedy řešili diváci zvláštní pocit z konce, kdy moderátorka dala o konci hlasovat, ale nakonec se rozhodla zvolit konec podle svého. Působilo to, že mají připraven pouze jeden konec, což bylo v debatě následně popřeno.

Do závěrečného klání o nejlepší ženský výkon byla nominována Petra Jarošová, za mužskou roli byl nominován Štěpán Trousil.

(pek&bek)

Rozhovor

Rozhovor s autorem (Jerrym Romanem Milerem, JRM) z exLudvíci, Plzeň - Rychlorande aneb To nevymyslíš

Jerry, Rychlorande aneb To nevymyslíš!!! je vaše autorská věc, že?

JRM: My většina děláme jen autorský věci, a tohle jsem napsal já zrovna.

Takže Spiderman Jerry je vaše nějaké alter ego?

JRM: No, vlastně trochu ano. Jednou mi jeden kamarád říkal, že když se jmenuju Miler, tak se nemůžu jmenovat jenom Roman, že se musím jmenovat aspoň Jerry. Že to bude výrazně lepší. Z toho to vyšlo.

A kdysi jsem na jednom rychlorandeti byl. Šel jsem se podívat z takového zjištěného hlediska. De facto popsaného v té hře. Říkal jsem si, že prostě ze sociologického hlediska je rychlorande strašně zvláštní věc, rychlorande. Zajímalo mě, jestli jsou lidi skutečně přesvědčení o tom, že se během tří minut dokáží s někým seznámit. A zjistil jsem, že ano, a že jich je paradoxně hrozně moc. A dokonce, že nejen, že jsou přesvědčení, ale že skutečně jsou schopní se seznámit.

Ale samozřejmě všechno má svůj háček a spousta věcí se tam neukáže. Vlastně se ukáže jenom to, jestli jste na první pohled někomu sympatický nebo sympatická, ale to je tak všechno.

A seznámil jste se tehdy?

JRM: Vždycky se s někým seznámíte, protože je blbé, když už tam jdete, někoho nenapsat. Seznámil jsem se s děvčetem, se kterým jsme se pak setkali v restauraci a navzájem si odvyprávěli zážitky, které jsme tam načerpali. A to byl vlastně prázeklad téhle hry.

Ostatní ze souboru mají také podobné zkušenosti?

JRM: Vlastně ani nevím. Nebavili jsme se o tom, nikdo to nepřiznal. Možná ano, možná ne, ale nechtějí se s tím podělit jako já. Kdy jste měl poslední „normální“ rande?

JRM: No, myslel jsem si, že dneska, ale nebylo.

Bylo na tomto představení něco jinak, než když hrajete jindy?

JRM: Divadlo Dialog je naše domovská scéna, ale samozřejmě žádné představení není stejné. Dneska jsme měli úplně jiného osvětlovače, měli jsme jednoho úplně jiného herce... Takže vlastně pokaždé je to úplně jiné. Jako bychom to hráli úplně někde jinde.

Soubor exLudvíci hrají pouze autorské inscenace?

JRM: Skoro ze sta procent. Nechce se nám platit za scénáře ani za uvádění těch her, tak si to píšeme sami, nebo to píšou naši

kamarádi. I Maryša, kterou jsme dělali, byla autorská. Každý z nás už si někdy zkusil nějakou inscenaci, která není autorská, různě si „odskakujeme“, ale všichni se nakonec vždycky potká- váme v tomto souboru.

Jakou máte návštěvnost? Chodí se v Plzni na autorské divadlo?

JRM: Nechci se chlubit, ale míváme většinou vyprodáno. A nejsou to jenom známí nebo rodina. Už by to ani nešlo, my už bychom tolik známých ani neměli. Začínali jsme jako studentské divadlo a postupně jsme si vychovávali obecenstvo, a ten základ na nás vlastně chodí doteďka. S jednou hrou jsme měli, mys-lím, přes 30 repríz, možná i víc, už si to ani nepamatuju. Na tolik by nám už jen naši kamarádi nestačili.

I přes tyto úspěchy, má autorské divadlo nějaká svá úskalí?

JRM: Soubor má spoustu členů, a sejít se bývá problém. Navíc jeden z vás to má napsat a jde s kůží na trh, protože jako autor přinese kamarádům divadlo a chce po nich, aby v tom vystupovali. K tomu se musí občas dostat přes negativní reakce, že by chtěli hrát něco jiného... Když se ale podaří, že vám řeknou ano, je to strašně zadostiučinění. To je vlastně asi takové největší úskalí, jít s kůží na trh před své kamarády.

Hrajete jenom komedie?

JRM: No, v zásadě děláme, ano. I ta naše Maryša byla komedie. Další věc, kterou připravujeme, bude trošku dramatická, depresivní, skoro až hororová. Ale doufám, že z toho vyjde nakonec aspoň tragikome-die.

Když je vaší domácí scénou Divadlo Dialog, předpokládám, že jste z Plzně...

JRM: Ne, nejsme. Jak jsem říkal, základem tohoto souboru bylo studentské divadlo. V Plzni jsme všichni studovali a vzájemně se vlastně známe různě ze školy. Postupně se na nás nabalili různí kamarádi. Většina z nás je tedy přespolních, s tím, že jsme tady zakotvili.

A co byste doporučil z Plzně?

JRM: To je snad jasný, Prazdroj všech piv. Máme krásné divadlo, synagogu, zoologickou, náměstí v cen-tru a pivovar. Také zajít si večer do nějaké hospůdky. V centru je jich spousta.

A co máte rád bez zbytečných řečí?

JRM: Jsem svým způsobem manažer a zbytečný řeči nemám rád. Jdu vždycky rovnou k věci bez okecá-vání, takže vlastně všechno.

(wen)

Lukáš Jeníček: Faust is alive (300 mg kofeinu)

RECENZE

Jaromíra Hrušky

Faust – ožít na druhý nádech!

Již ve své anonci na představení inscenace brněnského souboru *300 mg kofeinu* nazvané *Faust Is Alive* jsem upozornil, že téma doktora Fausta se v dějinách umění a literatury objevuje zprostředkovaně již od středověku. Vrcholí v klasicistním období v německé literatuře J. W. Goethem a posléze například v ruské literatuře M. Bulgakovem. Proč „faustovské“ téma tolik vzrušuje tvůrce a inscenátory, kteří pak uzavírají smlouvu s oním pomyslným „dávlem“ jen proto, aby se byli schopni se se ctí vyrovnat s touto fatální předlohou? Každou situaci a každým pórem tří ústředních postav příběhu se neúnavně, zas a znovu ptát po smyslu lidské existence?

Jako výchozí materiál inscenátorům slouží scénář Lukáše Jeníčka. Je výtahem hlavního příběhu odehrávajícího se mezi Faustem, Mefistem a Markétou. Zpočátku je Faust po uši zamilovaný do Markéty – „člověka první kategorie“. Bezvýznamný, nezajímavý a průměrně šedý Faust touží po její pozornosti tak silně, že je ochoten uzavřít smlouvu s Mefistem a zatratit tak svou duši. Mefisto mu postupně pomůže osvojit si manipulaci davu do takové míry, že to Markétu okouzlí. To je velmi pěkně interpretováno přes práci s mikrofonom na stativu. Je tu láska, která velmi rychle hyne, protože Faust až „donchuanským“ způsobem, jakmile získá Markétinu pozornost a lásku, přestane o ni jevit zájem a zůstává primárně zahleděn do sebe. Ani dítě, které spolu čekali, jej neobměkčí, a v závěru nechá kromě dítěte obětovat dokonce i samotnou Markétu.

Mefisto Terezy Marečkové neustále komunikuje s publikem a předvádí, jakým je manipulátorem a hybatelem děje. PR marketér, bez něhož by Faust nikdy nic nedokázal a nestal se tím, čím je teď! Diváci se stávají další dramatickou osobou – publikem, které jen nečinně a netečně přihlíží tomu zmaru, zkáze rozpadajícího se světa a erozi veškerých hodnot, na nichž stojí smysl naší existence.

Původní muzikálové písně vytvořené představitelkou Mefista se příznačně vysmívají lidskému sentimentu, ale i opravdovému citu. Mefistova nebezpečnost je v interpretaci její představitelky budována přes přehlíživou žoviálnost možná až příliš silně, což její postavu až oslabuje. To vede k tomu, že v zásadních situacích si musí být vynikající představitel Fausta Jáchym Šíma partnerem sám sobě. Někdy to až působí, že je sám sobě Mefistem. Byl by to hezký obraz, ale myslím si, že to není

záměrné a je to jen vedlejším produktem samotné „podehrané“ postavy Mefista.

Forbína je jakousi výlohou párů bot, které jsou symbolicky a metaforicky brány do hry v průběhu celé inscenace. Jsou znakem blahobytu, moci, charakteru, a zároveň symbolizují nelidské zacházení, když je Faust nemilosrdně shazuje z forbíny, jako by je popravoval pádem do propasti. Někdy se podobného režijně-scénografického prvku využívá až nadbytečně, což ve výsledku způsobuje ztrátu denotačních i konotačních významů.

Markéta Michaely Čermákové je osudově vláčena příběhem s minimální šancí na to, aby mohla něco ovlivnit. Vše přijímá se zvláštní iritující pokorou bez touhy a snahy něco změnit, kterou měla zpočátku, kdy byla plná ideálů. Teď se stala pouhou hadrovou panenkou, smýkanou událostmi a svým osudem. Je to záměrné? Doufejme! Snad! V situaci, kdy přijdete o ideály, svou lásku i své dítě, už není síla, kde brát.

Inscenaci jsem viděl podruhé a velmi si cením neustálé práce celého týmu na inscenaci pod režijním vedením Adama Milky. Dále bych už nic nepřidával, nedoslovoval, ale pouze zpřesňoval naplňování vhodně nastaveného výchozího konceptu. Jen tehdy v nás pak mohou v této inscenaci „to go“ pracovat fatální „faustovské“ otázky a témata, které pro jistotu ještě jednou v závěru zopakují:

Být či nebýt FAUSTEM ... to je, to oč tu běží! Proč a za jakou cenu uzavřít či neuzavřít smlouvu s MEFISTEM? Zůstat obyčejným neznámým ... nebo se stát bez svého přičinění výjimečným a zbožňovaným? Může opravdový cit, jako je LÁSKA, vyústit v bezbřehou sebelásku? Je-li se mnou dlouhodobě manipulováno, stanu se nevyhnutelně postupem času MANIPULÁTOREM? Zločiny z lásky? Je život PEKLO a Mefisto naším průvodcem v něm? Je cesta do PEKLA skutečně „dlážděná“ dobrými úmysly? Já jsem v pořádku ... to společnost je nemocná?! Existuje zlo bez příčiny? Jak dlouhé zpoždění může mít TREST? Může se HŘÍŠNÍK napravit? Lze se naučit konat DOBRO? Lze se naučit konat ZLO? Lze se naučit LÁSCU? Lze se naučit NENÁVISTI? Přicházím na svět SVOBODNÝ? Odcházím z tohoto světa SVOBODNÝ? Lze SVOBODU ztratit? Lze SVOBODU nabýt? Má SMYSL moje EXISTENCE? Má vůbec SMYSL lidská EXISTENCE? Mám existovat pro SEBE? Mám existovat pro DRUHÉ? Mají OSTATNÍ existovat pro MNE? Může být PEKLO těch druhých ... mým ŠTĚSTÍM? Může být ŠTĚSTÍ ostatních pro mne PEKLEM? Zbylo vůbec na světě místo pro BOHA?

Děkuji za inscenaci a těším se na další!

Jaromír Hruška

Beseda v kruhu

Bílá žena: Musím pochválit, že inscenace je velice divadelní. Oceňuji písničky, spoustu citátů o životě, které pouze nezazněly, ale byly procítěně předány do publika. Spousta práce se světly, s pohybem, a nabídka pro diváky ke spolupráci. Ta poslední píseň by mohla být natočena i s klipem. Chtěla bych slyšet, jací jsme diváci?

Černý muž: V první řadě mi inscenace přišla velice velice krátká. Herecké výkony mi nepřišly vyvážené. Pár změn ve světelné atmosféře působilo, že tam nepatřily. Musel jsem se soustředit, co mi herci předávají. Nedostal jsem odpověď na to, jací jsme diváci. Někdy mi přišlo, že se inscenace doladovála za pochodu.

Moderátor otevřel diskusi otázkou: „300mg kofeinu je kolik kávy?“ „Asi tři kafe, což je minimální počet na člena, aby se mohlo začít zkoušet“, reagoval soubor.

Autorem této adaptace Fausta je Lukáš Jeníček, což je kamarád režiséra, student činohry DAMU. Souboru předal rozpracovaný text. Přepisovalo se, škrtilo se a pracovalo se kolektivně. Dramaturgická spolupráce přišla do procesu dva týdny před premiérou, a od premiéry byla inscenaci ještě upravována. Hudební složka se přidala asi v polovině zkoušení. Posloužila inscenátorům jako klíč pro porozumění textu. Tereza se ujala hudby a textů písní. Žánrem je hudební drama, ale de facto každá situace se trochu žánrově odlišuje. Podle Davida je to krásná kritika společnosti s ďáblem coby marketérem. Hudební složka v něm stále ještě rezonuje. Roberta zamrzelo, že se nedozvěděl, jací jsme diváci. Jaromír identifikoval inscenaci jako Faust-to-go... velká část se podle něj zpracovává doma.

L. Vrchovskému se líbí, že z původní předlohy soubor vytáhl příběh Fausta. „Filozofické myšlenky bez podpoření příběhem ztrácejí smysl, ale tady vše společně krásně funguje. U Goetha je Faust postaven na existencionálních otázkách. U Bulgakova se jedná o sdělení prostřednictvím velkých gest a velkých činů. Přestávám být důsledný ve vyhledávání klasických postupů divadelní tvorby a prostě nechávám na sebe inscenaci působit.“ „Boty mohou být branou do pekla“, podotkl J. Hruška. „Má to spoustu konotací, které jsou zvýrazněny tím, že boty jsou umístěné na jevišti. V evropském divadle to má různé významy. Jinak to bude působit v Německu, a jinak v Izraeli. Ve Zlíně to může vyznít jako reklama na Baťu.“ Neví, zda si herci nezkomplikovali situaci a čistotu sdělení. Začíná to láskou, postupně doktor Faust ale na lásku zapomíná a stává se z ní sebeláska a egoismus. Je to velice současné a varující téma.

Z režijního hlediska plénium shledalo inscenaci velmi divadelní, se spoustou symbolů. Základní archetypální úloha lásky – zplození dítěte – je tu nádherně herecky naznačena, až po krásnou metaforu dětských botiček. Boty jsou znakem, je důležité, kdo si co obouvá. Subjektivní výklad je přirozeností, všechno to krásně ladí.

P. Svoboda k hereckým výkonům: „Já osobně jsem tyto modelové hry neměl rád. Užíval jsem si herectví ve všech složkách. Zpočátku jsem trpěl, oni jen mluvěj a choděj a mluvěj a choděj. Pak jste rozehráli příběh, a najednou to všechno do sebe zapadlo. Pohybově výborné, rozumět vám bylo. Ale ta expozice na začátku mi nesedla. Možná, kdybych byl soustředěnější, našel bych s inscenací propojení.“ L. Vrchovskému přišlo, že by v některých hereckých složkách mohli být aktéři přesnější, např. dotažeností gesta či přesnější intonací. J. Hruška zdůraznil nutnost zpřesnit herecké prostředky, pokud jsou použity v minimalistické podobě. Dále by ubral na teatrálnosti Mefista. Mystičnost nebo démoničnost by podle něj fungovala lépe, stejně jako občasné odhození masky. Byl pochválen také krásný detail při driblingu s hercem. Pro J. Zindulku je pojetí příliš zjednodušené. Fyzické jednání by se podle něj mělo více měnit. Ďábel by občas mohl měnit svou strategii. Vendulka přidala dva postřehy. Představitelce Markétky doporučila více dbát na intonaci a klesání hlasem, a nebylo jí jasné, jestli Mefisto, který vládne technikou, je občas neúspěšný podle režijního záměru, nebo jde o chybu. P. Hurych poučil režiséra a technika v jedné osobě, že když svítí červenou, musí do ní přidat doplňkovou barvu (světle zelenou). Sprcha je podle něj fajn nápad, ale herci se musí přesně trefit na značku. Zvuk je potřeba vyvažovat a používat kvalitní nahrávky.

Do závěrečného hlasování o nejlepších hereckých výkonech byli nominováni Jáchym Šíma a Tereza Marečková.

(pek&bek)

Rozhovor

Rozhovor s 300mg kofeinu – Adam Milka (AM), Tereza Marečková (TM), Michaela Čermáková (MČ)

Pro jaký prostor jste inscenaci stavěli? A jak vám vyhovovalo Divadlo Dialog?

AM: Faust byl původně dělaný pro black box. Menší prostory. Podobně jako Set.Kání. Ale po premiéře inscenace prošla hodně změnami. Nyní moje režijní koncepce naopak vyžaduje, aby se Faust odehrával na vyvýšeném jevišti, takže dneska nám ten prostor vyhovoval krásně i se všemi jeho specifikami, která tento prostor má - každý jiný. Dneska si to tak velmi hezky prostorově sedlo. U oběda jsem dokonce říkal Terezce, jestli nechceme soubor přesídlit do Plzně...

Naplnila dnešní repríza vaši divadelní představu, nebo tam bylo něco zvláštního?

AM: Já jsem z dnešní reprízou fakt velmi spokojenej. Dneska to mělo svoje krásný kouzlo z hlediska nějakýho napojení na diváky a napojení na sebe. Bylo to určitě dneska specifický, protože to byla taková, dalo by se říct, generálka / premiéra nové verze. Poprvé si to tak nějak sedlo v novém hávu, a myslím si, že krásně, ale muselo to být určitě pro holky náročný.

TM: Mně se v tom dneska krásně existovalo. Bylo to takový punkový, protože to bylo fakt hodně změn a já jsem tam dělala poprvý věci, který jsem předtím nezkoušela, např. komunikace s lidmi. Ale jak docela šílený to mohlo být, tak se mi v tom existovalo dobře.

MČ: Já jsem hodně vnímala právě to, že to hrajeme takhle společně dohromady poprvý. Bylo velmi zajímavé herecky si vyzkoušet, že je to nekonzistentní, a v tu chvíli prožívat tu postavu. Správně na první dobrou pocítit, co se tam odehrává. Pro mě to bylo navíc zajímavý, protože jsem měla babičku a maminku. A moje babička je kritička mého zpěvu, takže s ní se to úplně nepotkalo. Resp. potkalo, ona ta moje postava nemá tak úplně umět zpívat... takže dobrý.

Jací byli dnes diváci?

MČ: Ta energie šla krásná, hodně mě držela při těch nejistotách nad vodou.

TM: Stejný pocit.

Ve hře zaznělo, že „Život, není, co chci, ale co mám.“, takže co máte vy?

AM: Divadlo?!?.

MČ: Já mám radost. Radost z toho, že si umím ustát proces, že jak se vyvíjí naše inscenace, pořád se učím něco hledat nového. Že se učím přijímat reakce a otevírat nějaký otázky generační a negenerační.

TM: Je pravda, že to je teďka naše hodně velký téma, že si ten proces dovolíme, i když to není třeba úplně všem sympatický. Že si dovolíme si udělat klidně pět verzí jedné inscenace a stavět na tom, co už bylo.

Kdy ve vašem souboru končí práce na inscenaci?

Všichni: Nikdy, nikdy.

MČ: To bylo něco, co Jáchym podle mě nechápal, když s námi začal zkoušet. U nás totiž co zkouška, to nějaký změny.

Jak k vám přišel Jáchym? A jak do vaší trojice zapadl?

AM: My se známe napříč. Pět, šest let zpátky jsme s Jáchymem jsme chodili na stejnou střední školu.

TM: My jsme spolu teď minulý dvě sezóny (nebo sezónu) hráli v jedné inscenaci, takže jsme se potkávali na reprízách. A teď se nám to potkávání obnovilo.

MČ: Já vidím Jáchymův přínos v tom, že spolu s Terezkou přinesli do Fausta hudbu. Jáchym studoval muzikál, a tím, že zpívá, tomu dal další barvu. Terezka skládala hudbu a taky v tom zpívá, tak je to taková barevná koláž.

AM: Nebylo to tak, že jsme přišli a hnedka jsme si strašně sedli a měli stejnou definici naší práce. Museli jsme chvíli hledat. Museli jsme k sobě hledat cestu v rámci divadelní komunikace.

Vytvořit si pro tuhle inscenaci vlastní jazyk. A to, že to nebylo zadarmo, mi přijde hodnotnější.

MČ: Je dobrý říct, že ta inscenace obsahovala výrazně víc pohybových prvků a celý to zkoušení bylo hodně přes tančení. Například na začátku tam byl valz, valčík. V jednu chvíli jsme tam na sebe i skákali. A to je všechno hodně podstatný pro samotný proces, že já jako Markétka vím, že to tam „je“, ale pak se přešlo ke znakovosti.

Kolik členů vlastně 300 mg kofeinu tvoří?

AM: Takhle: myslím, že koncept našeho souboru je, že jsme spíš taková platforma. Nemáme stálé členy a hosty. Jsme spíše skupina lidí, která se přirozeně obměňuje. A mám pocit, že to tak teď má být.

Adame, posunul jsi se ve svícení a zvucení? Měla jsem pocit určitého posunu.

AM: Já to asi nevnímám jako takový rozdíl vůči loňsku. Spíš jsem se možná naučil víc adaptovat. Loni náš světelný plán ztroskotal na světelných dispozicích. A dneska vznikl úplně nový světelný plán týhle inscenace, takže je to asi konstantní punk tým. Práce s tím, jak zrovna světlo vypadá, se odvíjí od hracího prostoru. Samozřejmě, že každý světlo tam má opodstatnění. Práce se světlem je vědomá. Ale přizpůsobitelná světelným dispozicím.

Změnil se vám za ten rok nějak vztah v Plzni?

AM: Možná jenom to, že jsem se teďka za poslední rok docela častokrát ocitl buď právě v Plzni nebo v Českých Budějovicích. A v obou těch městech vždycky kvůli nějakému představení. Takže se mi ta města skoro až spletla do sebe. Až tak, že když jsem přijel, myslel jsem si chvíli, že jsem v Českých Budějovicích.

TM: Loni jsem tu byla prvně a jen na skok. Letos tu mám možnost strávit víc času, tak se chci projít po městě.

MČ: Mám tady v Plzni kořeny, protože se tady seznámili moji rodiče, takže chodím po městě a nasávám nějaký praprapra, nevím co... Hrozně jsem se sem těšila, protože je to tady takový strašně fajn, hezký, gastro kulturní město.

A poslední otázka: co máte rádi bez zbytečných řečí?

AM: Divadlo? Všechno.

TM: Komunikaci.

MČ: Komunikaci a emoce.

(wen)

Petr Kolečko: Zakázané uvolnění (Divadelní spolek Tyl Říčany)

RECENZE

Jakuba Zindulky

Dobře promazaný Kolečko

Hořká komedie Petra Kolečka se mi zdá být z hlediska dramaturgického šťastnou volbou. Především pro to, co dělá divadlo divadlem – totiž hereckým obsazením. Není mnoho kvalitních textů pro tři herečky a není mnoho souborů, které mají ve svém ansámblu tři herečky, které by se s takovým úkolem víceméně vyrovnaně vypořádaly.

Základní situace (únos nevěsty, které dělá společnost svědkyně ženicha, do opuštěného sportovního baru zejího prázdností, neb se hraje semifinále hokejového mistrovství světa a kabelová televize vypověděla službu) poskytuje příležitost k zastavení se v čase a prostoru. Opuštěný bar a tři opuštěné dámy – urputně šťastná novomanželka, nešťastně zamilovaná svědkyně a majitelka baru, která se zasekla ve světě svého partnera, který ji však už dávno pustil k vodě (nebo spíš k ledu).

Režie (David Kulhan) zaslouží pochvalu především za vytvoření adekvátního prostředí vhodného pro hereckou akci a za vedení aktérek. Jako ne zcela vyřešené vidím časové „skoky“ v onom bezčasí. Prosté zhasnutí a opětovné rozsvícení bez jakéhokoli zvukového doprovodu působí téměř jako omyl. Stejně tak umístění onoho nefungujícího televizoru do levého zadního portálu se nejeví jako zcela šťastné. Vymyká se logice prostoru (měl by být umístěn tak, aby na něj návštěvníci baru viděli) a odsouvá aktérky v jedné z velmi výrazných situací (karaoke) do zadního plánu. Umístění do hlediště by bylo zřejmě vhodnější.

Všechny tři dámy se vyznačují po herecké stránce vhodnou dispozicí, energií a plasticitou, a především schopností vidět a slyšet na jevišti a tuto schopnost přetavit do přirozeného a zábavného (!) průběžného jednání. Alžběta Fišerová (Klára) disponuje mimořádnou schopností dobře časovaného střihu, Michaela Mrázová (Iveta) vysokou přirozeností i ve vypjatých situacích. Pavlína Burešová (Vladana) se s hereckým „černým Petrem“ vyrovnává minimálně se ctí. Vzájemná souhra a energie, která se přelévá i do hlediště, je příkladná. Má jediná připomínka k herecko-režijnímu pojetí se týká expozice. Počátek inscenace je z hlediska charakterů až příliš ostře řezaný a zabíhající chvílemi až do karikatury, což oslabuje ochotu diváka identifikovat se s postavami.

Jinak lze říci jediné: byl to dobře promazaný Kolečko.

Jakub Zindulka

Rozhovor

Rozhovor s režisérem DS Tyl Říčany, Davidem Kulhanem.

Jak vám vyhovoval prostor v Divadle Dialog?

DK: Prostor je to krásný, je bohužel menší, než jsme zvyklí. Já myslím, že jsme se s tím poprali a já jsem spokojen. Dialog nabízí blízký kontakt s divákem, což je pro tuhle hru příjemný.

Kolikátá repríza to byla?

DK: Jestli počítám dobře, tak pátá.

A bylo na ní něco jiného než na těch předchozích?

DK: No, tak občas někde vypadne kousek textu, to se stává. Ale změnou v tomto případě bylo, že je to první repríza poté, co jsem se dozvěděl, že nevěsta je v jiném stavu, takže zase budeme mít brzy nějaké pauzování. Takže některý ty fyzický scény, například, když se tam svědkyně povaluje po nevěstě atd., tak si tam dávaly větší pozor, a už to nebylo takové, že by byla zalehnutá opravdu celá a dostávala se zpoza těžké svědkyně.

Jaký máte vztah k hokeji? Fandíte? I holky?

DK: Ježíš, samozřejmě. A holky taky. Zvláště pak svědkyně teda, to je velká, velká fanynka. Fandili jsme všichni. A teď, když bylo mistrovství světa, tak bylo nádherný, jak to s tou hrou souznělo.

Na besedě v kruhu zazněla rada pořídit nevěstě více princeznovské svatební šaty. Pořídíte?

DK: Uvidíme, jak bude nevěsta vypadat po miminku. Ale moc se k nim nepřikláním, s Jaromírem Hruškou nesouhlasím. Prostě mně se zdá být elegantní a krásná takhle, jak je v tom pouzdrovém vršku šatů. Takže já bych to neměnil.

Jak si vykládáte konec Zakázaného uvolnění?

DK: Já si myslím, je to je prostě život. Něco se zašmodrchá, pak se to nějakým způsobem urovná... Takovéhle věci se klidně stát můžou, i když tady jsou hodně nadsazené. Ale happyend v tom nevidím.

Jaký máte vztah k Plzni?

DK: Dneska jsem si uvědomil, že se ve hře přímo cituje Plzeň, že hrál ten přítel a manžel barmanky extraligu za Plzeň. To mě samotného překvapilo, protože do dneška jsem si toho nevšiml. A jinak plzeň, jako pivo, mám hrozně rád. A byl jsem překvapenej, jak je město Plzeň krásné.

Jsem tady poněkoli káté, ale naposledy jsem tu byl asi před dvaceti pěti lety, možná před třiceti, ale zdaleka jsem si ji neužíval tak jako teďka. Okolo Tylova divadla je to nádherný, taková odpočinková zóna.

A úplně poslední otázka: co máte rád bez zbytečných řečí?

DK: Když se udělá, co je třeba.

(wen)

str. 9

Vendula Borůvková: Modelka XXL (MonAmour)

Rozhovor

Rozhovor s MonAmour, Mnich - Monikou Novákovou (MN) a Bety Minářů (BM)

Kolikátou jste měly reprízu s Modelkou XXL?

BM: Bavily jsme se o tom, že se pohybujeme tak okolo čtyřicítky. Premiéra byla v roce 2018 pod bývalým spolkem. Pak byl covid... A pak jsme si udělaly nový spolek.

A ten důvod, proč jste tuto inscenaci obnovily?

MN: Protože jsme potřebovaly druhou hru. Chystaly jsme Dokud se randí a zjistily, že nabízet jen jednu hru není výhodné. Trošku jsme se opíraly o to, že Modelka měla historicky úspěch...

BM: ...a že jsme neměly derniéru, protože to tak nějak vyšumělo. Takže jsme si řekly, že ji párkrát poživíme a ukončíme. Ale nějak se nám ji nedaří ukončit.

A vypadá obnovená verze stejně jako ta původní?

MN: Text je stejnej. Ale tím, jak jsme nabraly zkušenosti a i díky tomu Randeti a celkově i s věkem možná taky se to trošičku posunulo.

BM: Myslím si, že velká změna po herecký stránce je, že Monika herecky vyžrála.

Co hrajete raději? Dokud se randí nebo Modelku XXL?

BM: Sofiina volba...

MN: To je hrozně těžká otázka, protože to asi nejde rozlišit. Já tak ráda hraju, mám tak strašně ráda di-vadlo, že obě ty hry jsou pro mě srdcovka. Modelka je první monodrama, který jsme dělaly, a Rande je naše první monodrama, který jsme si napsaly a zrealizovaly. Modelka je jako první láska, na tu se taky nikdy nezapomene. A Rande je jak úžasnej manžel. Nedá se vybrat.

Skoro hodinu jsme poslouchaly o zkušenostech s dietami. Jaké jsou ty vaše?

MN: Ty dva výbuchy smíchu, který u diet byly, a to je banánová dieta, která zastaví i vlak, a dieta podle krevních skupin, v původním textu nejsou. Ty jsou naše. A má krevní skupina je samozřejmě AB+...

Jinak my dietujeme, si myslím, furt. Vid? Ráno si dáme bůček a večer už jenom krkovičku.

A stalo se během dnešního představení něco jinak než obvykle?

MN: Měla jsem tři mini okýnka, ale režisérka to nepoznala, takže dobrý.

BM: Já jsem jí chválila, že měla takovou pomalejší rychlost.

A co jste dneska zvládly bez zbytečných řečí?

MN: Víím, co udělala Bety bez okecávání. Před představením mě úplně zbavila všech možných myšlenek, které mě od hry odváděly. Jenom jsem se bála, že nerozsvítíš.

BM: Je fakt, že jsem hodně vtipkovala.

MN: A jedinou věc, kterou měla v tom svícení při představení udělat, bylo rozsvítit, ale bála se, co když to nezvládne.

BM: A taky jsem bez řečí vypla ráno budíka, aby si Monika mohla o půl hodiny přispát.

(wen)

Lektor dnešního dne uvádí

Lektoři mají mimo jiné na starost uvedení „svého“ představení. Lektorem na neděli je herec Petr Svoboda..

Petr Svoboda

herec, dabér, moderátor, režisér a producent

V roce 1973 ukončil studium na pražské DAMU a nastoupil do svého prvního angažmá v Hradci Králové. Po vojenské službě v AUS VN působil v Divadle na Zábradlí, v libeňském divadle S. K. Neumanna (nyní Pod Palmovkou) a od roku 1984 do roku 1990 byl členem činohry Národního divadla v Praze. Po odchodu z ND založil agenturu *Erasmus*, v níž režíroval a produkoval nejrůznější vzdělávací a dokumentární filmy, oceněné jak na festivalech *Medic Film*, *Krystalové srdce Poděbrady* a *Academia film Olomouc*, tak i na *Jihlavském festivalu dokumentárních filmů*.

Po vzniku privátních televizí se jeho studio Erasmus zaměřilo i na dabingovou produkci a spolupracovalo zejména s TV Nova a TV Premiéra (nyní TV Prima). Asi nejznámějšími tituly jsou seriály *M.A.S.H.*, *Beverly Hills*, *Melrose Place*, *Dynastie*, a stovky dalších filmů a seriálů (např. všechny filmy *KMOTR I-III*, v nichž Petr Svoboda namluvil hlavní roli Michaela Corleoneho - Al Pacino).

Jako herec je však asi nejznámější v pohádkových rolích *Princ a Večernice* (Slunečník), *Paví král*, *Malá mořská víla*, *O Všudybylovi*, *Princ Chcholouš*, *Král Jan (Perly a růže)* a mnoha dalších. Spolupracoval tak se známými režiséry, jako byl Václav Vorlíček, Karel Kachyňa, Evald Schorm, František Filip a Jiří Adamec. Jan Grossman jej obsadil do titulní role dramatu *Oidipus*.

Působil rovněž jako moderátor v úspěšných televizních soutěžích *Riskuj* (nominace na cenu *TýTý*), *Hezky česky*, a zejména pak v 10 let trvající *Hodině pravdy*.

Jako podnikatel spoluzaložil produkční a vzdělávací společnost *České centrum zdraví* a developerskou společnost *Erasmus Invest* odvozenou od vlastní agentury Erasmus, která postavila desítky nových bytů zejména v centrálních částech Prahy.

Ke spolupráci s ochotnickým divadlem byl veden už svými rodiči. Maminka Marie byla herečka a otec Josef Svoboda byl nejen funkcionářem SČDO, ale jako režisér tábořského ochotnického souboru vyhrál se svou inscenací *Skřivan a smršť* i Jiráskův Hronov.

Desítky let se proto Petr Svoboda zúčastňuje jako porotce nejrůznějších amatérských soutěží (Pohárek SČDO), ale i festivalů, počínaje KDP Vysoké nad Jizerou, Děčínskou branou, ale i KDD Sadská, a nove byl pozván i na divadelní přehlídku v Lomnici nad Popelkou a plzeňský festival Bez zbytečných řečí.

Viliam Klimáček: Kdo se bojí Beatles (Bechyňský divadelní spolek LUŽNICE)

Premiéra 24. 5. 2023, režie: Karel Vontroba

Velmi rád jsem letos přijal pozvání na divadelní přehlídku *Bez zbytečných řečí - Český FEMAD*. Loni jsem byl bohužel mimo naši republiku.

Básník, prozaik i dramatik Viliam Klimáček napsal asi 60 divadelních her, ale je i autorem několika operních libret. Za hru *Kdo se bojí Beatles* získal 1. místo v dramatické soutěži *Nadačního fondu Cen Alfréda Radoka*.

V letošním roce mu bude 66 let, narodil se v Trenčíně a medicínu vystudoval na Univerzitě Komenského v Bratislavě, kde také 7 let pracoval jako chirurg a anesteziolog na Klinice kardiovaskulární chirurgie.

Z hlediska amatérského divadla je zajímavé, že už v roce 1985 založil autorské divadlo *GUnaGU*, které se ovšem později zprofesionalizovalo a dnes je jedním z nejnavštěvovanějších divadel na Slovensku.

Viliam Klimáček se proto rozhodl odejít od medicíny, a v současnosti je nejhranějším slovenským autorem doma i ve světě.

Českou premiéru měla hra *Kdo se bojí Beatles* v loňském roce v dubnu ve Východočeském divadle v Pardubicích. Její pardubický režisér Filip Nuckolls o ní napsal, že „je úžasně pestrá, pořád se proměňuje jako měňavka, jak skleněná koule, která mění barvy podle toho, jak se na ní láme světlo. A je zábavná nejenom humorem, ale právě tou pestrostí!“

Je proto příjemné konstatovat, že na letošním divadelním festivalu *Bez zbytečných řečí* se budeme mít na co těšit a věříme, že *Bechyňský divadelní spolek Lužnice* nám Klimáčkovu hru představí podobně humorně a pestře.

Petr Svoboda

str. 11

Rozhovor s Andreou Dufkovou z Divadelního ochotnického souboru při MKZ Horšovský Týn.

Andrejko, jak došlo k tomu, že jste se stali sobotním záskokem?

AD: No, stalo se to tak, že jedno z představení festivalu odpadlo. A protože se s Robertem známe a on věděl, že hrajeme Medvěda, který se svými čtyřicetipěti minutami odpovídá časové díře, tak nás oslovil. To bylo v pátek dopoledne, a já pak celý pátek zjišťovala, jestli spoluhráči můžou v sobotu hrát. A v pátek večer se to potvrdilo.

Jak moc náročná byla příprava?

AD: Bylo to fakt hrozně narychlo. Museli jsme zajistit nějaký světla, a dekoraci jsme si půjčili tady.

Jsi na recepci festivalu. Jak moc byly přípravy slučitelné s tvou prací zde?

AD: Nevím, jestli mě přípravy odváděly od práce, to asi ne. Ale je pravda, že jak na festivalu začíná práce brzo ráno, tak jsem byla taková unavenější. Nicméně divadlo tě odpočívát nenechá.

Byla vám okamžitá zpětná vazba po představení v sále k něčemu užitečná?

AD: Určitě ano. Akorát mě vlastně mrzí, že tady nebyla režisérka Hanka Žáková, protože si myslím, že spousta těch poznámek vlastně patřila režii. Byla bych moc ráda, kdyby to slyšela sama. My jí samozřejmě vyřídíme všechno, co nám bylo řečeno. Ale sami si to neprosadíme. Ona má jako režisérka svou koncepci.

Už jste Medvěda hráli někde na přehlídce?

AD: Ted' jsme to hráli počtvrtý během roku. Před 14 dny jsme byli ve Žluticích na Žlutickém divadelním létě, kde jsme to hráli dohromady s Námluvami. Dneska to bylo tedy jen jako jednoaktovka.

Jak vypadá vaše domácí scéna? Je podobná Dialogu?

AD: Ne, ne, my máme asi třikrát větší jeviště, takže ted' to bylo opravdu hodně stísněný. A navíc jsme měli půjčenou tu dekoraci, což bylo trochu těžší. Ale vždycky se s tím musíš nějak srovnat.

Co máš ráda bez zbytečných řečí?

AD: Rozhovory.

(wen)

Líbí se Vám na festivalu? Chcete jej finančně podpořit?

Můžete přispět do naší transparentní kasičky na pokladně ve foyer Divadla Dialog nebo na účet Ragueneau 1028832364/5500

Předem děkujeme, moc si Vaší podpory vážíme.

Zpravodaj Raguenoviny festivalu Bez zbytečných řečí – Český FEMAD

Redakce: Michaela Seghmanová (seg), Vendula Melíšková (wen), David Skrbek (bek), Martin Šípek (pek), (pek&bek), Jiří Poš (pos)
Fotografie z festivalového dění: Dušan Bělohradský

Program přehlídky

Pátek 7. června 2024

- 14:00 MonAmour
Monika Nováková, Bety Minářů:
Dokud se randí (od 13 let)
- 16:00 **Beseda v kruhu** (Dokud se randí)
- 17:30 Divadelní spolek Pípa platí
Francis Veber: Blbec k večeři (od 10 let)
- 20:30 exLudvíci
Roman Miler: Rychlorande aneb To nevymyslíš! (od 4 let)

Sobota 8. června 2024

- 9:30 **Beseda v kruhu** (Blbec k večeři)
- 10:30 **Beseda v kruhu** (Rychlorande)
- 11:30 300 mg kofeinu
Lukáš Jeníček: Faust is alive (od 15 let)
- 13:30 **Beseda v kruhu** (Faust Is Alive)
- 14:30 Divadelní spolek Tyl Říčany
Petr Kolečko:
Zakázané uvolnění (od 12 let)
- 16:30 **Beseda v kruhu** (Zakázané uvolnění)
- 17:30 Divadelní ochotnický soubor při MKZ Horšovský Týn
A. P. ČECHOV: Medvěd (náhradní představení za Jeppe)
- 19:30 **Beseda v kruhu** (Jeppe)
- 20:30 MonAmour
Vendula Borůvková:
Modelka XXL (od 13 let)

Neděle 9. června 2024

- 9:00 **Beseda v kruhu** (Modelka XXL)
- 10:00 Bechyňský divadelní spolek LUŽNICE
Viliam Klimáček:
Kdo se bojí Beatles (od 15 let)
- 13:00 **Beseda v kruhu** (Kdo se bojí Beatles)
- 14:00 Vozichet - Ruda Hancvenc!
Ruda Hancvenc!
Hvězdné dálky (od 8 let)
- 14:45 Vozichet - Ruda Hancvenc!
Ruda Hancvenc!
Karmen (od 10 let)
- 15:30 **Ragueneau:**
Závěrečné resumé festivalu (Jak na Hronov)

Všechna představení se konají v Divadle Dialog, Smetanovy sady 344/9, Plzeň
Besedy v kruhu se konají v Galerii Paletka, Husova 285/2